

14. februar 2022

FM2022/120

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Formandskabet for Inatsisartut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber¹ således, at det ved bidrag til et parti på mere end 10.000 kroner ikke kun skal fremgå af partiets regnskab, hvem der har ydet bidraget, men også hvor stort et bidrag, der er tale om. Det skal endvidere ikke være muligt at omgå beløbsgrænsen ved at dele bidraget mellem flere juridiske personer.

(Medlem af Inatsisartut Jens-Frederik Nielsen, Demokratesne)

Begrundelse

I starten af 2021 modtog Inatsisartut en interessant rapport², som handler om, hvordan indsatsen mod korruption her i landet kan styrkes.

Rapporten indeholder mange interessante anbefalinger til brug for både Inatsisartut og Naalakkersuisut. Jeg vil i dette forslag dog koncentrere mig om en af de anbefalinger, som er rettet mod Inatsisartut, og som Naalakkersuisut derfor sædvanligvis vil være meget tilbageholdende med at forholde sig til.

Det drejer sig om anbefalingen om at opstramme Inatsisartutloven om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber.

Lovens formål er at sikre offentligheden indsigt i, hvem der finansierer politiske partiers virksomhed. For et parti finansieres jo ikke nødvendigvis kun af offentlige tilskud. Også virksomheder og interesseorganisationer, og for den sags skyld privatpersoner, kan yde bidrag.

Det kan de gøre ud fra rent idealistiske motiver. Men bidrag til politiske partier kan også ydes i et forsøg på at opnå fordele for sig selv. Det kan vi ikke hindre – men vi kan sikre åbenhed om, hvor partiernes indtægter kommer fra. Dermed giver vi offentligheden (og ikke mindst vælgerne!) mulighed for at bedømme, om et parti i utilbørlig grad tilgodeser økonomiske bidragsydere ved at indrette sin politik og sine politiske dispositioner efter disse bidragsyders interesser.

Det følger af loven, at partiers årsregnskaber skal offentliggøres, og at et parti, som fra en bidragsyder har modtaget ét eller flere bidrag, som tilsammen overstiger 10.000 kr., har pligt til i årsregnskabet at oplyse bidragsyderens navn og adresse.

Her er det så, at korruptions-rapporten peger på 2 svagheder i loven:

¹ Inatsisartutlov nr. 15 af 22. november 2011

² Rapporten hedder "Integritetsstudie – Grønland" og er tilgængelig på Naalakkersuisuts hjemmeside: <https://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Finans/Integritetsstudie>

Den første svaghed er, at det enkelte bidrags størrelse ikke skal oplyses i partiets årsregnskab. Hvis f.eks. et mineselskab eller rederi yder et bidrag på 18 mio. kr. til et parti, vil det i partiets årsregnskab kun skulle oplyses, at det pågældende selskab har ydet et bidrag på mere end 10.000 kr.

Den anden svaghed er, at man kan omgå beløbsgrænsen, ved at dele bidraget mellem flere juridiske personer. En trawlerejer eller entreprenør, som ønsker at give et parti 100.000 kr., uden at dette kommer til offentlighedens kendskab, vil f.eks. kunne stifte 10 selskaber, som hver giver partiet 10.000 kr.

Den gældende lov er fra 2011 og svarer i vidt omfang til de dagældende danske regler om partiers regnskaber, dog tilpasset grønlandske forhold. I Danmark er disse regler i mellemtiden blevet opstrammet³ på baggrund af anbefalinger fra Europarådet⁴ - anbefalinger, der også henvises til i korruptions-rapporten.

Jeg mener, at tiden også her er inde til at opdatere loven og afhjælpe de påviste svagheder.

Private bidrag udgør ganske vist fortsat en meget beskeden del af partiernes indtægter, og forsøg på at købe sig politisk indflydelse er stadig så godt som ukendte. Men hvem ved, hvad tiden bringer? Store økonomiske interesser er i disse år i spil i Arktis, og behovet for et effektivt værn mod korruption og korruptionslignende forhold bliver ikke mindre.

Hvad angår den del af beslutningsforslaget, som omhandler omgåelse af beløbsgrænsen, gør jeg for god ordens skyld opmærksom på, at forslaget vil kunne implementeres på flere måder. En mulighed, som kunne overvejes, er at indføre krav om, at partiregnskaber skal indeholde oplysning om bidragsyder og beløbsstørrelse i ethvert tilfælde, hvor bidraget ydes af juridiske personer som f.eks. selskaber og organisationer. Altså ikke kun, hvor bidraget overstiger 10.000 kr.

Jeg håber på bred opbakning til dette beslutningsforslag, og ser frem til at deltage i debatten.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udgifterne til de foreslåede ændringer af loven forventes inklusiv oversættelse ikke at overstige et halvt til et helt akademisk årsværk.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.

³ LOV nr. 712 af 08. juni 2017 om ændring af lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber og lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v.

⁴ GRECO (Europarådets Gruppe af Stater mod Korruption)